

Versek a kezdettől a végig

Szeptember 14-én és 15-én is találkozhattak az érdeklődők Nagyváradon Röhrig Gézával, aki legújabb, a pécsi Jelenkor Kiadónál idén megjelent *Semmike-dalok* című verseskötetét mutatta be. A Bémer téri Vili Apartments-ben megtartott könyvbemutatók közül az elsőt jártunk, Villányi Zoltán, a 2020 óta működő vállalkozás ügyvezetője ekkor elmondta, hogy ez évtől a központi szálláshelyen kulturális eseményeket is szerveznek. A kötetlen beszélgetés elején és végén Szőnyi László kínálta a Szőnyi Winery borait.

Röhrig Géza beszélgetőtársa Némethy-Szilágyi Norbert közművelődési szakember, a szervező Borostyán Produkció vezetője volt, a könyvbemutatóba pedig a közönséget is bevonták, hiszen a kötet verseiből nemcsak a szerző, hanem a vállalkozó kedvű jelenlévők is felolvastak.

Fotók: Villányi Zoltán

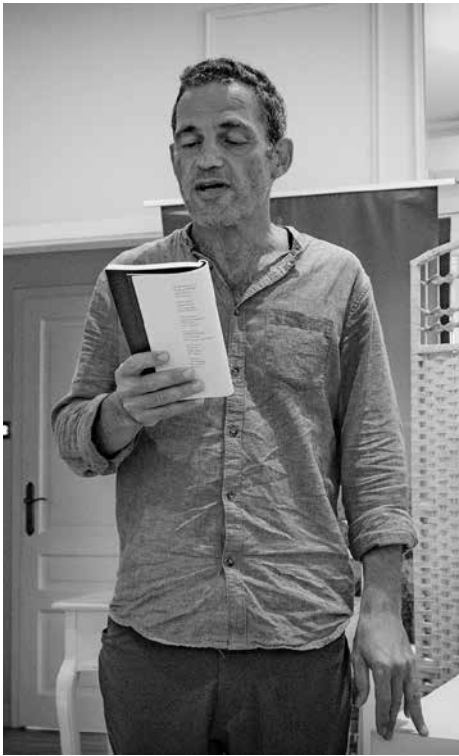

Röhrig Géza és Némethy-Szilágyi Norbert

Bár évente kétszer-háromszor megy Erdélybe, Váradon még Ceaușescu idején időzött hosszabban, mesélte a szerző, akinek a tizedik verseskötete az idén megjelent *Semmike-dalok*. Ő maga inkább a költészet előtti költészetet, a dalt kedveli. A kötet versei egy életet ölelnek fel, születéstől halálig, van közöttük sírfelirat is, apa-versek és anya-versek is. A *Semmike* értelmezhető névként is, de arra is utal, hogy az ember egyebek mellett „semmi” is lehet egy ekkora világegyetemben. Mint elhangzott, első könyve, a *Hamvasztókönyv* 1995-ben jelent meg, annak verseit például átdolgozza, újraírja egy gyűjteményes kötetben. Szeretne még sokat írni, többek közt regényt is.

A *Saul fia* után is vállalt filmes szerepeket, éppen azért, mert két szerep között maradt ideje az írásra, míg azelőtt, tanárként nagyon zsúfoltan teltek a napjai. (Bár közismertté Nemes-Jeles László filmjével vált, a filmrendezői végzettségű Röhrig Géza játszotta például József Attila szerepét az 1989-es *Eszmélet* című filmben és alakított underground zenekart is.)

Mikor megkapta a felkérést, hezitált az újabb holokauszt-film miatt, mivel az amerikai filmipar ilyen témájú alkotásait kritikusan szemléli. Mind mondta, Lengyelországban tanult, amikor Steven Spielberg ott forgatta a *Schindler listáját*, szeretett volna találkozni vele,

A szerző is felolvasott

de nem sikerült, a rendező ugyanis nappal forgatott, éjjel pedig a *Jurassic parkot* vágta... A találkozás később létrejött. Röhrig azt is elmondta, hogy az auschwitz-i haláltábor meglátogatása számára többek között azt jelentette, hogy nemcsak a pusztulás, hanem az igazság helyét is látta, ott ugyanis az is eldőlt, ki milyen ember: olyanok, akik a polgári világban megbecsült foglalkozásokat űztek, a táborban loptak, csaltak, hazudtak, míg társadalmilag kevésbé elismert emberektől derült ki, hogy van bennük becsület.

Saul szerepét végül a forgatókönyv elolvasása után vállalta el, a forgatás pedig különleges koncentrációval zajlott. A film népszerűsítésében is részt vett Amerikában, hiszen ott élt, ismerte a nyelvet, utazni azonban akkor utazott a kontinensen. Ami a filmezést illeti, mint említettük, voltak más szerepei is azóta, amik közül számára is fontos, hogy egy meg nem nevezett, ismert rendező bemutatás előtt álló filmjében Jézus szerepét játszhatta el.

Az amerikai évekről szólva beszélt arról is, hogyan kezdett el úgymond hivatásos halottmosóként dolgozni. A test megmosása a temetést előzi meg, ezt a saját zsinagógájukhoz tartozóknak ingyen végzik, vannak azonban olyanok, akik nem jártak egyikbe sem, vagy éppen végrendeletükben kérték a zsidó szertartás szerinti temetést, vagy éppen a család kívánsága volt ez. Mint mondta, erre sem alkalmas mindenki, ő egyik filmje miatt boncolást is végignézett, így nem zavarta a holttestek látványa. Az elhunytnak, akár az újszülöttnak, először a körmét nézik meg, az ugyanis, ahogyan a csecsemőről, a halottról is sokat elárul. Ez a munka a testhez való viszonyát is átértékelte, mondta Röhrig Géza, aki szerint az ember teste a lélek látható része.

Az író-olvasó találkozó lezárásaként a szerző dedikálta is a köteteit, a közönség pedig immár a borokat élvezve beszélgetett még a meghívottal.

Fried Noémi Lujza